

cég

ására

ovemb.
30-ig!

Maria 5.

séjét

ja vásárláson részt vesz, vásárlási blokkja erejéig

apig

n a vásárlás befejezése után kisorsolt

n Vásárlási blokkok megörzendők.

25⁵⁰

25⁵⁰

25⁵⁰

32⁵⁰

36⁵⁰

k 13⁵⁰

k. 15⁵⁰

. 79⁵⁰

. 89⁵⁰

ok 198[—]

ák 31[—]

. 59[—]

. 84[—]

és férfi k, kötött sweater-al a mai alul.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj-Kolozsvár, St. Barón
L. Póp, (Brassai-utca) 10
Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558
A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ARAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 350
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 150 ck

Cluj-Kolozsvár * VI. évfolyam * 223. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Kiszlev 15 * 1923 november 23 Péntek

Stresemann menthetetlen

Berlin, nov. 22. A nagyköveti konferencia határozata, amelyet napok óta feszült érdeklődéssel várt az európai politika, ma nyilvánosságra jutott. A határozatot Poincaré vereségének és az angol-olasz politika sikerének tekintik. Poincaré tudvalevőleg azonnali szankciók alkalmazását követelte Németországgal szemben, a jegyzék viszont csupán az ellenőrzőbizottság munkájának újrafelvételét jelenti be, de nem fenyegetőzik offenzív jellegű szankciókkal. A nagyköveti konferencia határozatát a legutóbbi német események váltották ki. Párisban növekvő aggodalommal figyelik az egyre jobbra toló német helyzetet, amelyért végeredményben Poincaré a felelős és attól tartanak, hogy máról-holnapra olyan kormány kerülhet Németország élére, amely nem ismeri el a versaillesi szerződést és harcias álláspontot fog felvenni Franciaországgal szemben. Ezért követelte Poincaré a szankciók alkalmazását, ami egyet jelentett volna újabb német területek megszállásával. Ugyáltszik azonban, hogy az angol ellenállás meghiúsította Poincaré terveit.

Am annak ellenére, hogy a jegyzék enyhébb szövegű, semmint Berlinben várták, a Stresemann-kormány helyzete tarthatatlannak látszik. Az az általános vélemény, hogy a kancellár már a legközelebbi napokban beadja lemondását. Összes eddigi kísérletei, hogy parlamenti helyzetét megjavítsa, eredménytelenek voltak. Stresemann tegnap arra kérte Ebert elnököt, adja meg a házfelozlatás jogát, hogy ilyenformán tisztázza a politikai helyzetet, de az elnök nem járult hozzá a javaslatához és új emberrel akar próbálkozni abban a reményben, hogy annak sikerülni fog a mai parlamentben többséget szerezni. Az elnök kancellárjelöltje Hieber württembergi polgármester. Kivüle még Walraff kölni főpolgármestert és Stegerwald volt porosz miniszterelnököt emlegetik. Ugyáltszik azonban, hogy ezek a kísérletek sem kecsegtetnek sikerrel s az elnök mégis kénytelen lesz elrendelni az új választásokat. Ez azonban, a mai kaotikus viszonyok között, majdnem egyet jelent a nyílt és törvényes polgárháború meghirdetésével.

Európa kalandorai

Kezdtől fogva nem tulajdonítottunk különösebb jelentőséget a legújabb magyarországi puccskísérletnek, amelynek élére a változatos okok miatt a kameleon-természetű Ulain képviselő állott. Tudtuk, hogy komoly politikai következményei szíj idejében leplezett összeesküvésnek nem lehetnek. Az összeesküvők listájából az első pillanatra nyilvánvaló volt, hogy ismét ugyanazok a jólismert elemek mozdultak meg, akik négy esztendeje veszélyeztetik már Magyarországot belső békéjének és külső hitelének. Ez az Ulain-puccs, amelyről most újabb és újabb részletek derülnek ki, csak mint jellemző körülmény érdekelt. Érdekes, hogy bizonyos csoportok, amelyeknek soha sem lehet megállapítani számbeli erejét és befolyását, milyen mentálissal akarnak döntően bekapcsolódni az állam életébe és milyen elképzeléseik vannak a jövő politikájáról. Nemesak Magyarországon, majdnem minden európai államban vannak már kisebb nagyobb klikkek, amelyek lázas sietéssel konspirálnak, szövetkeznek a legkülönbözőbb és legfantasztikusabb jel-zavak alatt és éber ragadozó módjára lesik az alkalmat, amikor az állam elgyengült szervezetére rátehetik a kezüket. Tipikus kalandormozgalmak ezek, amelyeknek ha nem hágnak idejében nyakára, könnyen végzetes válságokba sodorhatják az országot.

Ilyen kalandorvállalkozás a bajor Hitler-akció és ilyen volt az Ulain-puccs is. Nincs talán jellemzőbb a puccs komolyalanságára, mint az a tény, hogy egyik tevékeny részese Garai Manó volt, a hírhedt zsaroló álhírlapíró. Nemkevésbé jellemző a vallomás, melyet ki-

hallgatása során ez a Garai tett. Eszerint, ha a puccs sikerül, Héjjas Iván lett volna Magyarország kormányzója és Gömbös Gyula a miniszterelnöke. Valószínűnek tartjuk, hogy Magyarországon is megmosolyogják ezeket a terveket, de lehetséges, hogy némi borzongás is vegyül ebbe a mosolyba. A jelek szerint a magyar kormány erősen akar eljárni a puccsisták ellen, ami kívánatos is, mert ha gyakran ismétlődnek meg ezek a jelenségek, és

Magyarországon megismétlődtek már néhányszor, a külföldnek lassanként mégis az lesz a meggyőződése, hogy ezeknek a szélsőséges kielégéseknek erős talajuk van az országban s a kormány gyenge ahhoz, hogy urrá legyen felettük. Ezt a látszatot a magyar kormánynak fokozott érdeke elkerülni, különösen most, amikor Magyarország konszolidációja legnagyobb mértékben külföldi jóhírnevétől és szomszédainak bizalmától függ.

Németország megígérte, hogy sohasem engedi meg II. Vilmos hazatérését

A nagykövetek tanácsának kettős jegyzéke. Újból megkezdik a katonai ellenőrzést. Az antant Németországra hárítja a felelősséget Frigyes Vilmos hazatérésének esetleges következményeire

(Páris, nov. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagykövetek tanácsa, mint ismeretes, megegyezésre jutott egy katonai ellenőrzés, mint az extrónörökös hazatérése ügyében. A jegyzékeket tegnap este átnyújtották Hösch párisi német ügyvivőnek.

A jegyzék konstatálja, Németország folytatja azt a taktikát, amellyel kivonja magát a szövetségesek katonai ellenőrzése alól azzal az ürüggyel, hogy

az ellenőrzés folytatása belső zavargásokat provokálna.

A szövetségesek ezzel szemben konstatálták, hogy munkájuk folytatására szükség van és a szövetséges ellenőrzőbizottság működése csak megkönnyíti a német hatóságok munkáját a rendfenntartásnál. A szövetségesek ellenőrzőbizottságunknak teljhatalmat adnak az effektív ellenőrzés megvalósítására és felruhazzák az iniciatíva jogával annak azonnali megkezdésére. Az erre vonatkozó feltételeket Nollet tábornok

fogja közölni a német birodalmi kormánnyal.

Egy másik jegyzéket küldött a nagykövetek tanácsa a német kormányhoz a trónörökös ügyében. A jegyzék hivatkozik Németország jegyzékeire, amelyekben közli a trónörökös visszatérését és amelyben a német kormány kijelenti, hogy

trónörökös formálisan lemondott minden igényéről a császári trónra.

A szövetségesek Németországra hárítanak minden felelősséget ama kül- és belföldi komplikációkért, amelyeket Frigyes Vilmos hazatérése eredményezhet.

A jegyzékhez csatolva van a trónörökös lemondó nyilatkozata, valamint a német kormánynak ama kijelentése, hogy a volt császár sohasem interveniált azért, hogy engedjék meg a hazatérését, végül a birodalmi kormány hivatalos nyilatkozata, amely szerint sohasem fogja megengedni, hogy Vilmos exczásár Németországba visszatérjen.

Héjjas Ivánt akarták kormányzóvá Ulainék

Horthy ellen is irányult a puccskísérlet. Szenzációs tanúkihallgatások a mentelmi bizottság ülésén

(Budapest, nov. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar nemzetgyűlés mentelmi bizottságának folytatódó ülésén felolvasták Garai Manónak, a homályosult ujságírónak a vallomását is. Eszerint az Ulain-puccs résztvevői Héjjas Ivánt akarták kormányzóvá, miniszterelnöknek pedig Gömbös Gyulát szánták.

Garai vallomása érthető szenzációt keltett,

mert a vádlottak titokzatos kijelentései alapján, melyekkel a vallomást eleinte megtagadták, bizonyos körökben arra következtettek, hogy az Ulain-féle puccskísérlet Horthy Miklós tudtával és beleegyezésével készült.

Döhmel bajor külügyi megbízott előadta, hogy azért jött Magyarországra, mert otthon nem volt megélhetése.

Hitlerék ajánlólevelet adtak neki

az Ébredőkhöz, akik ennek alapján nagyon szívesen fogadták. Most már nincs más kívánsága, mint az, hogy mielőbb hazamehessen.

Rakovszky Iván belügyminiszter vallomásában polemizált a fajvédőknek azzal a beállítással, hogy Ulain mentelmi jogát megsértették. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy Ulain tettenérték. Az a hírsztelés, hogy közben szabadonbocsátották és csak azután történt felsőbb parancsra a letartóztatás, nem felel meg a valóságnak.

Vallomásának további részében előadta Rakovszky, tagadhatatlan, hogy

országszerte nagy fegyverkezések és toborzások voltak,

de ezeket már leszerelték, mert a honvédelmi miniszterrel együtt erősen eljár a fegyver-

kezések ellen. A belügyminiszter kihallgatása során kiderült, hogy letartóztatása után Ulain levelet írt a kormányzóknak, melyet a kormányzó most rendelkezésére bocsátott a kormánynak azzal a felhatalmazással, hogy azt felhasználhassa.

Rakovszky ismerteti Ulain levelét,

melyben Döhmel szabadlábrahelyezését kéri. Ezt a kívánságát Ulain azzal indokolta, biztos benne, hogy Hitlerék győzni fognak és politikai ügytelenség lenne tehát Németországot elidegeníteni Magyarországtól.

Vázsonyi Vilmos előadja, miképpen szerzett tudomást a puccskísérletről, amelyet sietett Vass és Rakovszky minisztereknek bejelenteni.

Amerika fizetésre szólítja fel Franciaországot

Washington, november 22. Feleletképpen arra, hogy Poincaré a szakértői konferencia megtartását lehetőtlenné tette az Unió követelni fogja Franciaország amerikai adósságainak rendezését és a törlesztés megkezdését.

Ez egyben azt jelenti, hogy Amerika lehetetlenné akarja tenni Franciaország jelenlegi politikáját, a fegyverkezést és a kisállamok felfegyverzését.

A közeljövőben Smoot szenátor indítványozni fogja, hogy Franciaországot szólítsák fel az Egyesült Államokkal szemben fennálló tartozásai rendezésére. Hughes külügyi államtitkár sokáig ellenállt Smoot indítványának, mikor azonban Franciaország visszaautasította a szakértői konferencia amerikai tervét, Hughes a kormány nevében megadta hozzájárulását. A hadiadósságok bizottsága ennek következtében memorandumot dolgoz ki, mely kifejti, hogy az Unió semmiféle adósságról le nem mondhat. Az Uniónak ez a lépése olyan nagyjentőségű lenne, hogy egészen új helyzetet teremtené Európában.

Ludendorff elmondja, miért nem sikerült a Hitler-puccs

A tábornok mentegőti Hitler. Új terveket kovácsolnak a Ludwighöhén

(München, november 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délelőtt telefonon megérkeztem a Ludwighöhén lévő villában, beszélhetek-e Ludendorff tábornokkal a közelmúlt napok eseményeiről. Maga a tábornok volt a telefonnál, aki rövid gondolkodás után beleegyezett abba, hogy öt és hét között felkeressem. Már három órákor villamosra ültem, mely Münchenben még mesésen olcsó (a leghosszabb út huszonötmillióba kerül). Talkirchentől körülbelül huszonöt percig tartó gyaloglás után megérkeztem Ludwighöhébe. Itt lakik a tábornok a Heilmannstrasse 5. számú villájában, az Isar balpartján. A villát környező parkirozott kert bejáratánál poros autó vesztegelt. A szolgál, aki azzal fogadott, hogy félórával korábban jöttem, fontoskodva mesélte, hogy az excellenciás ur három más urral tárgyal.

A tábornok dolgozószobájában

Háromnegyed óra múlva mégis bejutottam. Ludendorffnak pazar lakása van, de a dolgozószobának berendezett sarokszoba katonásan egyszerű. Alig léptem át a küszöböt, benyitott Ludendorff adjutánsa, egy volt százados. A tábornok kizárólag csak az adjutáns jelenlétében áll szóba bárkivel is. Ludendorff maga nagyon jó színben volt akkor este, nem is látszott rajta, hogy már a hatvanas években jár. A külseje megrögzött katonára vall, a világháború főhadiszállásmesterére. Röviden megkérdezi, mit akarok tőle s amikor megmondom, azt válaszolja, csak kérdezek s ő felelni fog, ha jónak látja.

— Mire alapította azt a feltevést, hogy a Hitler szövetségében vállalt akció sikerrel fog járni? Ez volt a kérdés, de Ludendorff csak annyit mondott, hogy erre majd a jövőben fog válaszolni. Arra kérdésemre, hogy a november nyolcadiki akció miért nem sikerült, a tábornok a következő feleletet adta:

Kharék tudtával

— Az akció azért vallott kudarcot, mert Kahr, Lossow és Seisser nem tettek eleget a vállalt kötelezettségüknek. Ez a három ur Hitler terveire való tekintet nélkül, saját erejében bizva akart cselekedni, de előbb még másokat is szándékoztak bevonni, főleg iparosokat és földbirtokosokat, hogy a mozgalom már kezdettől fogva Észak-Bajorországban is visszhangra találjon. Ebben az értelemben tárgyalt velem november hetedikén, szerdán reggel Lossow, aki már október közepén kereste velem az érintkezést, csütörtökön délután pedig mindhárman ezt mondták nekem. Hitler, aki ismerte Kharék álláspontját, nem szegte meg a szavát, mikor a Bürgerbräut megtámadta, mert egyáltalán nem kötötte le magát. Különben is csak akkor lépett akcióra, mikor megtudta, hogy Kahr és Lossow, ha más formában is, de helyeslik az akciót.

Hitler kurírjait elfogták

— Nem igaz, hogy a Bürgerbräu mellékszobájában tartózkodó Kahrt, Lossowot és Seissert

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta MÉR ÁARON GOLDSCHMIDT (46)

Jákob egy pillanatra megsemmisülten állt a félelmetes szavak hatása alatt és az imponáló magatartás miatt, amellyel az egyébként szelídebb apja megátkozta saját magát. De már a következő percben ráeszmélt az okra, arra az ő szemében annyira jelentéktelen körülményre, amely ezt a rettenetes jelenetet előidézte — és akkor aztán majdnem komikusnak látta a dolgot. Semmiképpen se tudta megérteni, hogy milyen óriási fontosságot tulajdonított ő maga is még alig három évvel ezelőtt a töfilinnek és az arbá kanfót-nak, mint a zsidóság szimbólumainak.

De huzamosabb elmélkedésre nem engedtek neki időt. Apja és nagybátyja léptek a szobába, az első mélyeseg rezignációval és fájdalommal az arcán, a másik heves belső izgalom kifejezésével.

— Szóval, te nem raksz többé töfilint — kezdte mindjárt a nagybácsi — és az arbá kanfótdat se hordod! Hiszen te nagyszerű egy kölyök vagy. Nagyszerű örököket él meg az ember veled! Remélhetőleg chazert¹⁾ is eszel, aztán jól smakkol-e? ... Felelj! Gyerek, etél-e tréfot?

Jákobnak reszkettek a térdei, de azt felelte: — Igen.

Ugyanabban a pillanatban nagybátyja kezének egy derekas pofonja követte ezt a vallomást. Jákob megtánderodott és közel volt az elájuláshoz. Egy teljes óra mulott el, amíg

¹⁾ Chazir: disznó(hus).

fenyegetésekkel kényszerítették a mozgalomhoz való csatlakozásra. Valamennyien saját akaratukból adták beleegyezésüket Hitler vállalkozáshoz s ezáltal megteremtették az új törvényes kormányt, mely Bajorország valamennyi állami hatalmi eszköze felett rendelkezett. A rendőrség főnöke Seisser ezredes lett, míg a hadsereg élére Lossow tábornok került. Kahr azután az állambiztosi hivatalban tárgyalta Pöhner és Frick urakkal, akik szintén csatlakoztak az új rezsimhez. Én magam éjjelkor még beszélgettem Seisser ezredessel és meggyőződtem róla, hogy egyáltalán nincs ellene a tervünknek, Lossow tábornok pedig elindult a csapataihoz, hogy tudomásukra hozza a változást. Találkoztam is vele a kerületi parancsnokságnál, ahol azonban már észre lehetett venni a nyugtalanító bizonytalanságot Kahrék magatartása felől. Pár perc múlva ugyanis megérkezett Hitler küldetésében Siry őrnagy, aki Lossowtól megkérdezte, mi az álláspontja a rendszerváltozásról. Lossow erre azt felelte az őrnagynak, hogy rebellekkel nem tárgyal és le tartóztatta.

Az első Reichswehr-csapatok

— Én már ekkor nem voltam a kerületi parancsnokságnál és a történetek csak később tudtam meg, de mert Lossowtól nem jött meg a válasz, Leupold ezredet küldtem hozzá, de a tábornok fegyvert fogott rá és távozásra kényszerítette. Az ezredet még egyszer elküldtem Lossowhoz, aki Leupoldot is lecsukatta. Másnap délelőtt Hitler még egyszer megpróbálta, hogy személyes propagandával befolyásolja München hangulatát. Már-már ugylátszott, hogy az eredmény nem fog elmaradni, mikor az Isar hidján megjelentek az első Reichswehr-csapatok és mi arról kezdtünk tanakodni, vajjon nem volna-e helyes Rosenheimba visszavonulni.

A sörház felé ...

— Ezt a tervet azonban elvetették azzal a megokolással, hogy a visszavonulás nem volna méltó a mozgalomhoz. Én azt ajánlottam, hogy tüntető menetben vonuljunk végig a városban és ez meg is történt, ami legjobb bizonyítéka annak, hogy a katonaság és rendőrség hangulata akkor még inkább felénk hajlott. De mert attól tartottunk, hogy ellenfeleink mégis fegyverhez fognak nyulni, bár Lossownak tudnia kellett, hogy csak békés tüntetésről van szó, a vezetőket a menet élére állottak, mely hazafias énekszó mellett igyekezett a Bürgerbräu felé, hogy ott aztán határozzon a továbbiakról.

Egyelőre nem sikerült

Ludendorff tábornok azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy a lakosság egyre nagyobb lelkesedéssel üdvözölte a tüntetőmenetet és a Ludwigsbrücke rendőrkordonja is utat nyitott. A Residenzstrasse bejáratánál újabb kordon fogadta a menetet. Ez is kitért az utból, de ekkor a Feldherrenhalle-ből váratlanul egy csoport katona tódult ki és ugyanakkor az állambiztonsági rendőrség épületéből

tiszta öntudatát újra visszanyerte.

Először történt életében, hogy így megfenyítették. Tekintete bágyadtan röpködött a szobában, mintha régi szokása szerint valami fegyvert keresne. De a következő pillanatban már megérelődött benne az elhatározás: elhagyta a szobát, a házat, a várost és ment egyre tovább az országon. Fogát összeszorította, alig volt képes egy határozott gondolatot elgondolni, de ment egyre tovább.

Apja és nagybátyja az első percekben sokkal inkább el voltak keseredve, semhogy távozásával törődtek volna. Néhány perc múltán aztán Bamberger Izsák ur az ablakhoz lépett és lenézett az utcára. Minthogy Jákobot nem tudta meglátni, odafordult Fülöp urhoz és azt mondta:

— Jobb is hogy elment, mert még nyomorékká vertem volna.

— Ugyan hová mehetett? — kérdezte Fülöp ur.

— Biztosan a tengerpartra szaladt — és nem fog merni addig visszajönni, amíg érte nem küldünk. De éntőlem ugyan a világ végéig szaladhat. Ez úgy is ki fog keresztelkedni valamikor.

— Erősen megütötte, — mondotta Fülöp ur rövid hallgatás után.

— Hát talán az ölembe vettem volna, megsimogattam volna és azt kellett volna mondanom: áldjon meg a jó isten fiacskám! Ugyan te elárultad apád hitét, tréfot is eszel és pészachkor chomecot is eszel, — a Tórában az van megírva, hogy amely zsidó ilyet tesz, átkozott legyen mindörökké — de mindazon-

minden előzetes figyelmeztetés nélkül vadul tüzelni kezdtek a tüntetőmenet első csoportjaira. Az ortámadásban sokan estek. A tüzelés azután olyan heves lett, hogy a tömeg jónak látta futásnak eredni. Egyes utcákban még később is voltak kisebb-nagyobb összetűzések, de az akció egyelőre már meghusult volt.

Gyógyítható a rákbetegség

Egy tuniszi orvos felfedezése. Sikeres kísérletek (Páris, nov. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Az orvosszövetségben egy Naamé nevű tuniszi orvos szenzációs előadást tartott a rákbetegségek általa felfedezett új gyógykezeléséről, mely eddig ismeretlen és valószínűleg megdöbbentő eredményekre vezetett. Az előadás alatt bemutatatta több betegét, így egy mellrákban szenvedő asszonyt, kit betegségének előrehaladott stádiuma ellenére teljesen kigyógyított. Naamé dr. szíriai származású orvos, ki Tuniszban praktizál. Mintegy tizenöt év óta tanulmányozza a rákot és gyógy módját a rákbetegség lényegéről saját maga alkotta teóriája alapján kezdte alkalmazni betegein.

Az új gyógymódok egyik legfontosabbika, mint tudjuk, az opotherápia, amely az állatokból kimetszett egyes mirigyek váladékából készült gyógyszerekkel kezel bizonyos betegségeket. Naamé az opotherápia területén folytatta kísérleteit a rákbetegség gyógyítására és elméletét már egy 1919-ben megjelent könyvében körvonalazta. Naamé dr. elmélete szerint a rák a belső kiválasztómirigyek működési zavarának az eredménye, mely működési zavar a testünket alkotó sejtek életében valóságos anarchiát idéz elő. Ez a beteges állapot az előfeltétele a ráknak, mert a beteg szervezete ily állapotban különös predispozícióval rendelkezik a rákos daganatok fejlesztésére.

Naamé dr. ez előadásán bemutatott súlyos rákbetegét olyképen kezelte ki betegségéből, hogy naponta három ízben két centigram mennyiségű, a thyroïd-testek kivonatából készült oltóanyagot és ugyancsak háromszor egy gram mennyiségű emlőmirigyekből készült oltóanyagot fecskendezett belé.

Oltásai következtében ugyan a belső kiválasztómirigyek működése fokozódik, a mirigyek működési tevékenységében előállott zavarok elmúlnak és így megszűnnek mindazok az előfeltételek, melyek a rákbetegség alapját képezik, miért a betegség maga is visszafejlődik.

Naamé dr. felolvasása után Rubens-Duval tartott előadást, ki szintén Naamé dr. gyógyelvéi szerint folytatja kísérleteit a rákbetegség gyógyítására. Előadásában igazolta Naamé elveinek helyességét s beszámolt több páciensének állapotáról, kik súlyos rákbetegségben betegedtek meg s most a Naamé-féle oltás után a legszebb gyógyulás útján vannak. Végül Schmidt dr. tartott előadást, ki szintén osztja Naamé gyógyelméletének alapelveit,

által te az én kedves kicsiny Jákob fiam vagy! Talán ezt kellett volna mondanom?

Fülöp ur arcára csapta két kezét.

— Mit tegyek a gyermekemmel? Hogyan feleljek isten előtt, ha azon az uton folytatja, ahogyan megkezdte? — mondotta aztán.

— Már bar-micva korban van! Te már nem vagy felelős érte, ha szép szó és verés hasztalan volt nála.

— Ugyan hol lehet most?

— Eh, mondtam már, valószínűleg a parton, vagy a kertben. Majd elküldöm a Benjámin, hogy nézzen utána.

Csakugyan áthivatta Benjámin. Ez azonban azt mondta, hogy látta Jákobot, amint rövid idővel előbb kiment a város északi kapuján.

Most aztán az anyja is odajött.

— Merre van Jákob? — kérdezte. — Igaz, hogy elment hazulról, azért mert megvertétek?

— Átkozott kölyke! — kiáltott a nagybácsi, — megérdemelné, hogy annyi verést kapjon, amennyi csak ráfér.

— Hadd most a heveskedést, Izsák, — mondotta Fülöp ur. — Te képes volna még arra is, hogy kitaszítsd a gyereket rossz társaságba. Aztán meg hirté kelhet, hogy megszökött hazulról — és hogy miért. Mit szólna ehhez a családom? Legjobb lesz, ha visszahozzuk és teljes csöndben újra Kopenhágába küldjük. Isten nevében saját akaratára bizzuk őt. Én magam ártatlanságában mosom a kezem, — én zsidó nevelésben részesítettem!

(Folyt. köv.)

azonban ahelyett rigyeinek kivona nizmusába, az ő mazza, vagyis m betegnek a belső fokozott működés adagolásával.

ban
Ro
...M
kö
izz
mu
pró

Nyugodt, sőt esett, átszellemült turbánt visel, dur testét és meztelen gyökér a táplálék földön alszik. Altlanul dolgozik. A sem számít. Pears tan találkozott ve eszébe. Egyszerű, és udvarias még a rényen vélekedik. „En tévedhetek is kót kompromisszumáciáról. A nagy teggé teszi. Alapj szemben és ösztön. „mobokráciától“, uralmától.

Ilyen az a háromszázmillió brit világbirodalom ténétében a legnagyobb. Valódi nevének hívják. 1869 öböl melletti „Felszülhőhelye Nyugafüggetlen államának délyes, nyugtalan háboruban szokták amely élelmes ke Aden-Sansibar ké nagyatyja és atyja a ketten elveszte mind a ketten ug rithatatlan függet kettőnek menekül tehát gazdag, inte már az anyatejjel vágyát. Szülei a szekta egyik legel

A dzsainiták resztül, mint inke isten felé vezető ket tulajdonított a mindenét szétszto kevesett hagyott l lósos volt, szent v kegyes adományok A Ramajana mind lának. Ghandi el akik Vishu dalai ket. Később soksz neveltetésének ke krita való tanitt éri magát a régi könyvét csak ford

Még iskolai sos váláson ment alapjában rendült ták. A későbbi év korának rajongó h megházasították. hogy tanulmányait londoni jogi fakult engedte eltávozni dzsainiták három tól és nemi érintke az ifjut.

1888 szept Ghandi. Az első maga bevallása sze el arra, hogy kifog jék — szigoru és A barátai megisme ban még nem jött. Az első könyvek egyiptomi kivonulás szember Londonba szépsége. Ez volt a kúnak száműzetése tének megbomlott

etés nélkül vadul tüzelni... A tüzelés azután olyan jónak látta futásnak még később is voltak...

rákbetegség

ése. Sikeres kísérletek... Uj Kelet tudósítójától... Naamé nevű tuniszi tartott a rákbetegsé- gyógykezeléséről, mely...

gyik legfontosabbika, pia, amely az állatok- nyek váladékából ké- bizonyos betegsége- a területén folytatta- gyógyítására és elméle- megjelent könyvében elmélete szerint a rák működési zavarának ödési zavar a testün- valóságos anarchiát pot az előfeltétele a rezete ily állapotban rendelkezik a rákos

sán bemutatott súlyos lte ki betegségéből, két centigram meny- kivonatából készült háromszor egy gram ól készült oltóanya- ugyan a belső ki- fokozódik, a miri- gében előállott za- gszűnnek mindazok rákbetegség alap- ég maga is vissza-

után Rubens-Du- szintén Naamé dr. kísérleteit a rák- lődésében igazolta s beszámolt több k súlyos rákbeteg- nost a Naamé-féle vulás útján vannak. előadást, ki szintén letének alapelveit,

icsiny Jákob fiam na mondanom? a két kezét. nekemmel? Hogyan az uton folytatja, mondogta aztán. ban van! Te már szép szó és verés

ost? áár, valószínűleg a rd elküldöm a Ben- benjámin. Ez azon- a Jákobot, amint a város északi odajött. — kérdezte. — azért mert meg-

kiáltott a nagy- gy annyi verést kedést Izsák, — képes volna még yereket rossz társa- et, hogy megszö- miért. Mit szólna lesz, ha visszahoz- Kopenhágába küld- aratára bizzuk ö. mosom a kezem, sítettem!

azonban ahelyett, hogy idegen szervezetek mi- rigyeinek kivonatait adagolná a rákbeteg orga- nizmusaiba, az ön-opotherápia módszerét alkal- mazza, vagyis magának a kezelése alatt levő betegnek a belső kiválasztó mirigyeit izgatja fokozott működésre az X-sugarak körültekintő adagolásával.

Ghandi

A berlini Rotapfel-Verlag kiadásá- ban a napokban hagyta el a sajtót Romain Roland legújabb könyve, a „Mahatma Gandhi“. Romain Roland könyvében, amelynek sorait írójának izzó békeszeretete és vallásos fanatiz- musa fűti keresztül, így ír a hindu proféta gyermekkoráról és ifjúságáról:

Nyugodt, sötét szemek. Törékeny test, be- esett, átszellemült arc, messza szétállóképek. Fehér turbánt visel, durva-szöttes fehér lepel burkolja a testét és meztelen lábál röjja az utakat. Rizs és gyökér a tápláléka, csak vizet iszik. A csupas z földön alszik. Általában keveset alszik és szakadat- lanul dolgozik. A teste — ugylátszik — semmit sem számít. Pearsannak, aki 1913-ban Délafriká- ban találkozott vele, Assisi Szent Ferenc öltött az eszébe. Egyszerű, mint egy gyermek, nyájas, szelid és udvarias még az ellenfeleivel is. Nagyon sze- rényen vélekedik magáról, gyakran mondogatja: „En tévedhetek is.“ Nem titkolja a hibáit, nem köt kompromisszumokat és fogalma sincs a diplo- máciáról. A nagy tömeg hódolata valósággal be- teggá teszi. Alapjában véve bizalmatlan a tömeggel szemben és ösztönösen ellenszenvvel riad vissza a „mohokráciától“, a szabadra bocsátott csöveslék uralmától.

Ilyen az alakja annak az embernek, aki háromszázmillió embert ébresztett fel, megrázta a brit világhíradalmat és a két utóbbi évezred törté- netében a legnagyobb lelki mozgalmat teremtette meg. Valódi nevén Mohandas Karamchand Ghandi- nak hívják. 1869 október másodikán az Omán öböl melletti „Fehér Város“-ban született. Ghandi szülőhelye Nyugatindia egyik kicsi, félig-meddig független államának a fővárosa. A várost szenvedé- lyes, nyugtalan nép lakja, akik gyakori polgár- háborúban szokták lecsapolni féktelen vérüket, de amely élelmes kereskedő és meggazdagodott az Aden-Sansibar közötti kereskedelemben. Ghandi nagyatyja és atyja miniszterelnökök voltak, mind a ketten elvesztették a brit birodalom kezét, mind a ketten ugyanabból az okból, tüzes, tánto- ríthatatlan függetlenségi érzéseik miatt. Mind a kettőnek menekülnie kellett szülőföldjéről. Ghandi tehát gazdag, intelligens családból származott és már az anyatejjel szívta magába a felszabadulás végyát. Szülei a dzsainitákhoz, a sokféle hindu szekta egyik legelőkelőbbjéhez tartoztak.

A dzsainiták nem annyira az értelmén ke- resztül, mint inkább a szereteten át keresik az isten felé vezető utat. Ghandi útja nem sok érté- ket tulajdonított a pénznek és minthogy majdnem mindenét szétosztotta a szegények között, övéinek keveset hagyott hátra. Anyja, aki szigorúan val- lásos volt, szent volt a hinduk között. Bőjtölt, kegyes adományokat osztott és ápolta a betegeket. A Ramajana mindennapos olvasmánya volt a csalá- dnak. Ghandi első nevelését brahminokra bízták, akik Vishu dalaira tanították először a gyerme- ket. Később sokszor panaszkodott azért, hogy angol neveltetésének kedvéért elhanyagolták a szansz- kritra való tanítását. Habár eléggé otthonosan érzi magát a régi szent foliásokban, a Védák könyvét csak fordításban tudja olvasni.

Még iskolai tanulmányai alatt súlyos vallá- sos válságon ment keresztül. Mély vallásos érzése alapján rendült meg és atheista kétségek kínozták. A későbbi évek azután visszahozták gyermek- korának rajongó hitét. Szülei még gyermekkorában megházasították. Tizenkilenc éves korában, mint- hogy tanulmányait Angliában akarta befejezni, a londoni jogi fakultásra iratkozott be. Anyja nem engedte eltávozni addig, míg le nem tette a dzsainiták három fogadalmát, ami a bortól, hus- tól és nemi érintkezéstől való tartózkodásra ítélte az ifjút.

1888 szeptemberében érkezett Londonba Ghandi. Az első hónapok csalódásai után — a maga bevallása szerint sok időt és pénzt pocsékol- t el arra, hogy kifogástalan angol gentlemanné vál- jék — szigorú és munkás életre szorította magát. A barátai megismertették a bibliával. Akkor azon- ban még nem jött el az ő órája e könyv számára. Az első könyvek elfárasztották és mindössze az egyiptomi kivonulási jutott el az olvasásban. Ezzel szemben Londonba ejtette meg a Baghavád-Gita szépsége. Ez volt az a világlósság, amire a hindu ifjúnak számízetése magányában szüksége volt. Hi- tének megbomlott ereje újra összeforrott. Áhitattal

merült el abban a tudatban, hogy csak a hindu vallásban lelhet gyógyító irt.

Három évvel később hazatért Indiába. Szor- morúság váltotta fel hazatérésének örömét, mert anyja néhány hónappal hazaérkezése előtt meghalt, a halálesetet pedig eltitkolták előtte. Néhány hó- nappal később Bombayban telepedett le, mint ügy- véd. Két év múlva lemondott hivatásáról, mert az ügyvédi gyakorlatot immorálisnak tartotta.

Kiváló hindu férfiak már ekkor felébredtet- ték benne a jövődő hivatásának érzését. Sokat járt Bombay „koronázatlan király“-ának Parse Dadabhei és Gokhale előadásaira. Mindkét tudós- nak szavai India vallásos szeretetével voltak el- telve. Ez a két tanítómestere szoktatta Ghandit szelidségre és nyájasságra.

1893-ban kezdett Ghandi Indiáért dolgozni. Azidőben Pretoriába hívták egy fontos ügy veze- tésére. Akkoriban még semmit sem tudott az afri- kai hinduk helyzetéről. Rögtön Natalba érkezése után, különösen pedig az akkor még holland Trans- vaalba tett utazásakor, borzalmas tapasztalatokra tett szert. Ghandi, az előkelő ifjú, akit eddig Angliában és mindenütt tisztelettel vettek körül, egyszerre érezni kezdte, hogy Afrikában különbséget tesznek a hindu és fehér ember között. A vonaton, a száll- lodásokban a legszegényteljesebb módon bántak a

Kereskedők memoranduma Constantinescu miniszterhez

Az ország kereskedőinek panaszai és javaslatai. Erdélyből ötszázan mennek a bukaresti Sfatul nagygyűlésére

(Kolozsvár, nov. 22. Az Uj Kelet tudósító- jától.) A kereskedők és iparosok december kilen- cedikén és tizedikén Bukarestben megtartandó kongresszusa és tüntető felvonulása, az előkészüle- tekben következtetve, hatalmas arányúnak ígérke- zik. Kolozsvárról közel százán utaznak a fővárosba, a kisebb erdélyi városok körülbelül százhatvan de- legátussal képviseltetik magukat, a nagyobb váro- sok, mint Temesvár, Szeben, Nagyvárad és Szat- már egyelőre nem jelölték meg a résztvevők szá- mát, de az sem lehet együttvéve kevesebb három- száznál. A Sfatul megkeresést intézett a CFR-hez, hogy ebből az alkalomból külön gyorsvonatot állit- son be Nagyváradról.

A bukaresti Sfatul néhány nap előtt bemu- tatkozó kihallgatáson jelent meg Tancred Constan- tinescu új kereskedelmi miniszternél, akinek a ke- reskedők panaszait és kívánságait magába foglaló memorandumot nyújtott át. Az emlékirat főbb részei így hangzanak:

A drágaság okai

Az uzoratorvény minden módosításaival együtt az állandó és tisztességes kereskedelemre nézve a sikanizálás és terror törvényét jelenti.

Ugy hiszem, fülösleges önnök, aki mélyében ismeri országunk gazdasági életét és szociálpoliti- kai állapotát, mindazon jelenségeket felsorolni, amelyek a drágaságot előidéztek. Ha csak a há- boru okozta gazdasági egyensúly kilengéséről, az államnak az iparba és kereskedelembe való bea- vatkozásáról, a kincstári bonokról, szállítási nehé- zségekről, termelés hiányáról, valutánk fluktuációjá- ról és elértéktelenedéséről, a pénzkriszról, a meg- szorítások rezsimjéről, a kormányon levők állhatat- lanságáról a gazdasági jellegű intézkedésekben stb. emlékeztünk meg, minden jóhiszemű embernek eléggé kimutattuk, hogy más volt az oka az élet megdrá- gulásának és nem a mások bűneinek bünbakjaul oda állított kereskedelem.

A szabadkereskedelemért

Következésképp minél hamarabb vissza kell térnünk a kereskedelem szabadságára, hogy ezzel buzdítsuk a termelést, hogy a tultermelés útján elérjük a kereslet szabad játékát, amely a piaci árak esését hozza.

Nagyrománia kereskedelmi és iparkamarái, tőzsdéi és választott bíróságai újjászervezendők, hogy megfeleljenek gazdasági fejlettségüknek.

A pénzválságot a kereskedelem sokkal na- gyobb mértékben érzi, mint más gazdasági ág. Nagyobb hitelintézeteink beleestek a hibába, hogy beavatkoztak az árkereskedelemben, mások meg ahelyett, hogy a kereskedelmet és ipart támogatták volna hitelekkel, a rendelkezésre álló anyagi erő tulnyomó részét ipari vállalkozásokba immobilizálták, ami óriási összegeket nyelt el.

A belső kereskedelem reorganizálása az ál- landó kereskedelem támogatásával és a titkos ke- reskedelem és mozgó kereskedelem megszünteté- sével és a vásároknak, amelyek mai formájukban országunk gazdasági életének keleties szint adnak, a megszorításával és modern elvek szerinti átszer- vezésével. Ez nemzetgazdaságunk fejlődésére nézve feltétlenül szükséges.

hindukkal. Ghandi azonnal hazatért volna, ha elő- zetesen megkötött szerződése nem kötelezte volna tizenkét hónapi ottartózkodásra. Ezalatt az év alatt bámulatra méltó önuralommal uralkodott magán és türt el minden sértést. 1904-ben Phönixben tolsz- toji elvek szerint mezőgazdasági telepet szervezett. Maga köré gyűjtötte a környék összes hinduit, töl- det szerez a számukra és kiveszi tőlük a szegény- ség tinnepélyes fogadalmát. 1908-ban végre felkel- nek a benszülöttek. A mozgalom 1914-ben érte el tetőpontját. A brit birodalom a legképrázatosabb ígéretekkel kábitotta el Indiát és India nem keve- sebb mint 985,000 embert állított fegyverbe Ang- lia szolgálatára. India lakói bizalommal várták jutalmukat. A jutalom azonban kétségbejítő volt. Anglia, amint megnyerte a háborút, nem alakos- kodott többé. Nemesak hogy nem adta meg a megígért szbsadságjogokat, de a már megszerzett jogok közül is sokat megvont. A csalódott hindu nép a bosszuért lihegett. A forradalom megkezdő- dött. Ghandi szervezte a forradalmat és míg a for- radalomnak egyideig csupán szociális jellege volt, Ghandi az általános felszabadulás eszméjével széle- sitette ki. Ghandi míg élt, kizárólagos vezére volt a hindu népnek és ma már bizonyos, a hindu nép már felszabadult volna, ha Ghandit 1920-ban el nem ragadja a korai halál.

A forgalmi adó ellen

A forgalmi adó súlyosan nyom bennünket és méltánytalannak tartjuk. Ezért feltétlenül kérjük annak eltörlését.

Az üzlethelyiségek bérletének biztosítása és tulhajtott béremelések, melyek régi, tisztességes üzletek létét fenyegetik, megszüntetendők.

A kereskedelmi oktatás távrolról sem felel meg a mai gazdasági haladásnak és technikai esz- közöknek. Ennek alapos megváltoztatására és a kereskedelmi mivélődést szolgáló intézmények nagyméretű szaporítására van szükség.

Adja meg miniszter ur a lehetőséget, hogy képviselve legyünk a legfőbb vámtanácsban és minden más bizottságban, ahol kereskedelmi szak- értőkre szükség van.

A kereskedelem fejlődéséért

Ugyanakkor kérjük segítségét:

a vámformálítások egyszerűsítésére, a vám- eljárás gyorsítására és a tisztességes kereskedelem- nek a ma lépten-nyomon öt éré nehézségek ellen való megvédésére;

a táviró és postaszolgálat reorganizálására az oly sok kárt okozó késedelmek és hibás to- vábbitások kiküldésére;

a nemzeti iporvédelmi törvény módosítása olyan irányban, hogy a nemzeti ipart több ter- melésen buzdítsa és ne szorítkozzék csak az állami szállításokra;

a korlátolt felelősségű társaságok szabályo- zásával, kifejtven és precizizozván azok jellegét az új kereskedelmi kódex részére.

Szervezetünk az országban levő 124 osztá- lyával abban a helyzetben van, hogy feltétlenül és erőteljesen támogatni tudja a fent kifejtett ki- vánságok megvalósítását és mindig számíthat hat- hatós közreműködésünkre, amikor csak szükségé van rá, hogy a román kereskedelemből az orszá- gunkra nézve méltó és hasznos osztály képeztessek.

Reméljük, hogy ön, aki szokásaink értel- mében mint kereskedelmi miniszter szövetségünk tiszteletbeli elnöke is, kegyeskedik minél gyakrab- ban érintkezést tartani fenn velünk, hogy részt- vegyen kívánságaink megvalósításában, hogy Romá- nia kereskedelmét nyugati nivóra emelhesük.

Ujból elhalasztották a görög választásokat

Athén, november 22. A kormány a válas- tásokat újból elhalasztotta, ezuttal december 9-ére. A lapok közlik, hogy György király mégis csak elutazik, mert helyzete az országban mindinkább tarthatatlanná vált.

Franciaország a békeszerződés rendelkezéseinek végrehajtásától teszi függővé a román kölcsönt

Bukarest, november 22. Az „Adeverul“ sze- rint a francia pénzügyi körök értésére adták a román kormánynak, hogy a kölcsön ügye össze lesz kötve a békeszerződés bizonyos intézkedéseivel, amelyek a Habsburg-monarchia adósságaiból Romá- niára megállapított részre vonatkoznak. Bratianu Vintila pénzügyminiszter azonban visszautasítja, hogy a békeszerződés által Romániának jutott jogok életbe lépnek, érteve ezalatt elsősorban a jóvátételi részesedést. Enélkül Románia nem fizetheti az Ausztria-Magyarország adósságából rászabott részt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. J. Dés. Cikkét, mely inkább folyóiratba való, mi nem használhatjuk.

R. Vilmos, Resica. Forduljon az Erdélyrészi Palesztina-hivatalhoz, (Cluj, Calea Regele Ferdinand 48.) ahonnan pontos felvilágosítást fog kapni. Levél ment.

W. József, Vulkán. Ezt a levelét is illetékes helyre juttattuk.

K. József, Alsószopor. A városi adókról szóló törvény tételként felsorolja a pótdó alá eső cikkeket. Ezek között a szeszitalok nem szerepelnek. Jogorvoslásért forduljon a Vendégipari Munkaadók Országos Szövetségéhez, Cluj, Calea Victoriei 51.

Sch. Dávid, Nagyenyed. A nagyváradai héber óvoda lerekvirált helyiségeit még nem sikerült visszaszerezni.

R. Samu, Érmihályfalva. Konstancából a legközelebbi hajó december elsején indul Palesztinába. Galacból csak tehergőzösök indulnak meghatározott menetrend nélkül.

Somisan. Az élelmeszedés főleg előrehaladott korban a véredények belső hártáján és a szivbillentyűk felépítő rendellenesség. A véredények kötőszövege ilyenkor egyneművé, tömöttebbé, merevebbé válik és ezáltal könnyen szakad, különösen akkor, ha a belső hártya a középső hártára is ráterjedő gyulladásba jut. Ha az agyra is áttérjed, halált okoz, amit köznyelven gutaütésnek szoktak mondani. A betegséget egyébként csak orvos tudja diagnosztizálni és csak orvos gyógyíthatja is. Gyógymódot mi nem ajánlunk. Széruma az élelmeszedésnek nincs, de nem is lehet, mert csupán a bakteriális megbetegedések specifikus gyógyszerei a szérumok.

F. Miksa, Kraszna. Felsőbb rendelet értelmében a Tarbut-gimnáziumban nem lehet magánvizsgákat tenni s így a tankönyvek felsorolása tárgyaltan.

S. Sámuel, Cluj. Nálunk jelenleg nincs üresedésben levő állás, de nem is volna jövő magának, hogy eltemetkezzék egy irodában. Kolozsváron több olyan bűripari vállalat van, ahol szombaton nem dolgoznak, igyekezzék azoknál állást szerezni. Támogatásért forduljon a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájához, mely a Calea Regele Ferdinand 48. alatt van.

B. Adolf, Temesvár. Levélben is közöltük, hogy információért forduljon az Erdélyrészi Palesztina-hivatalhoz (Cluj, Calea Regele Ferdinand 48.).

K. Bernát, Temesvár. A napokban megnyíló kolozsvári rabbiképzőintézetének hét éves tanfolyama lesz. Az alsó háromra minden előképzettség nélkül lehet beiratkozni, de időközben meg kell szerezni a négy középiskolai osztály elvégzéséről szóló bizonyítványt, mert enélkül nem iratkozhat be a négy felső továbbképző tanfolyamra. 2. A jesiva mellett kóser Menza lesz, melyen a szegényesorsu hallgatók kedvezményes, vagy teljesen díjtalan teljes ellátást kapnak.

Kohányi Menyhért: Utazásom Palesztinában

Sok jó szándékkal és még több becsületességgel számol be dr. Kohányi Menyhért, a Tarbut zsidó főgimnázium igazgatója palesztinai utjáról „Utazásom Palesztinában” címmel most megjelent könyvében. A palesztinai utleírások hatalmas irodalmában ez a két erény: a jó szándék és a becsületesség szinte természetes is, hiszen a vándort, aki benyomásait papírra veti, a legtöbb esetben nem a globetrotteri szellem, hanem a Szentföldnek szeretete fűzi. Kohányi érzi ezt és hogy „tárgyilagos” legyen, lejárta magát magában ezt az érzést; inkább hideg akar lenni, csak hogy valóban becsületessé maradjon. És ahol a hidegségét megőrizni nem tudja: szent földet csókoló ah hat helyett pedagógusa lesz, aki a tanár, de feltétlenül a jó tanár felkészültségével és eszközeivel oktatja olvasóit.

Számunkra minden Palesztináról szóló könyv több, jóval több egyszerű utleírásnál. És ha Palesztinát megismerése Artur Holtschert vagy dr. Beermannt, dr. Rund-ot művészi teljességű könyv megírására lelkesíti, mi örömmel fogadjuk bárki vállalkozását, aki úgy érzi, nemes belső szükségességéből be kell számolnia palesztinai utjáról. Mert nem lehet senki, aki ne hozna valami újat és szépet kedves ajándékkul mindannyiunk számára. Ha csak egyetlen adattal, színnel, képpel gazdagította Palesztináról való ismereteinket, derék munkát végzett.

Tudjuk, hogy az ilyen Palesztina-utleírások korántsem alkalmasok arra, hogy valóban

Ideiglenes vezetőséget választott a nagyváradai ortodox hitközség

Háromtagú direktorium vezeti a választásokig az ügyeket. Megszavazták a hitközségi tanítók fizetésemelését. Megválasztották a kongresszusi delegátusokat

(Nagyvárad, november 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradai ortodox zsidó hitközség közgyűlést szedte este fél nyolc órakor nyitotta meg Kirsch Henrik elnök. Az ülés első tárgya az elnökség lemondásával megüresedett tisztségek betöltése volt. A gyűlés úgy határozott, hogy az elnökség helyére háromtagú direktoriumot választ, mely az ügyeket ez év végéig, az új választásokig vezeti. A direktorium tagjaitvá Mittelmann Jakabot, Rothbart Edét és Silbermann Józsefet választották meg. Alapítványi gondnok: Berkovits Bernát; templomi gondnok: Lebovits Rudolf, Frisch Adolf és Weinberger Jónás; tanácsosok: Fuchs Salamon, Selzer József és Altmann Sámuel; pénztáros: Gottfried Emanuel; ellenőr: Reich József lett. Ezenkívül megmaradtak a régi vezetőség le nem mondott tagjai.

Felémlik a tanítók fizetését

A választás után a közgyűlés rátért a napirend első pontjára, a tanítók fizetésrendezésének kérdésére. Először Nussbaum Sámuel szólalt fel, aki leszögezte, hogy a közgyűlés két álláspont felett van hivatva dönteni. A közgyűlés vagy a régi elnökség javaslatát fogadja el, vagy pedig Freund iskolaszéki elnök javaslatát teszi magáévá, amely javaslat valamivel magasabb fizetést juttat a tisztviselőknél, mint a régi elnökség javaslata. Markovits Kálmán és Freund iskolaszéki elnök hozzászólása után szavazásra bocsátják a kérdést, amelynek során huszonöt szavazattal tizenegy ellenében a régi elnökség javaslatát fogadták el. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy az állami is-

B. Lajos, Érmihályfalva. (R. G.) Tekintettel arra, hogy az üzlethelyiségre vonatkozó bérleti szerződést 1923 május elseje előtt hosszabbították meg, a fennálló rendelkezések szerint csak 1924 május elsején kell önnel kiírtenie a helyiséget. Ha még nem késte le a felebbeszi határidőt, a törvényszéknél okvetlenül kap jogorvoslást. De attól tartunk, hogy itt azért fogja elveszteni a pert (és valószínűleg azért marasztalta el a bíróság is), mert a rollójavítás költségeit levonta a házből. Az új lakbértörvény ugyanis kimondja, hogy a házből semmiféle címen nem lehet levonást eszközölni s ha valakinek valamilyen követelése van a háziúrral szemben, ezt az igényét csakis külön perrel érvényesítheti. És ha ön mégis levonta a rolló árát, ez annyit jelent, hogy a házbért pontatlanul fizette, amivel a leghatásosabb felmondási okot adta a háztulajdonos kezébe.

K. Henrik, Marosvásárhely. 1. Nem sikerült megtudnunk, hogy külföldön hol van tojás-tözsde és hol jelennek meg ilyen szakkiadványok. 2. Levél ment.

kolokban tanító hitoktatók honoráriumát évi kétezer lejről háromezer lejre emelik fel.

Gutfried Izidor felszólalásában azzal vádolja a besztencei irodát, hogy rosszul van informálva és helytelen információk alapján dönt a nagyváradai hitközség ügyeiben. Altmann Sámuel, Reich József, Steiner Benjamin és Mittelmann Jakab hozzászólásai után a közgyűlés áttér a nagyváradai ortodox kongresszusra kiküldendő delegátusok megválasztására. A közgyűlés tizenegy rendes és öt pótdelegátust választott meg.

A kongresszusi delegátusok

Delegátusok lettek: Nussbaum Sámuel, Freund Herman, Berkovits Bernát, Gallisz Gyula, Selzer József, Fuchs Salamon, Klein Mór, Altmann Sámuel, Mittelmann Jakab, Mezei József és Reich József. Pótdelegátusokká: Gutfried Emanuel, Goldstein Salamon, Meitner Márkust, Kirsch Henriket és Markovits Kálmánt választották meg.

A közgyűlés ezután arról tárgyalt, hogy a nagyváradai ortodox hitközség milyen mértékben vegyen részt a kongresszus rendezésében. Több hozzászólás után elhatározták, hogy bár a kongresszust a besztencei iroda rendezzi és így a rendezésnek gondja is őt illeti, a nagyváradai ortodox hitközség mindent meg fog tenni a kongresszus sikeréért, de a rendezésért erkölcsi felelősséget nem vállal.

Végül a közgyűlés, tekintettel arra, hogy az előjáróság mandátuma az év végén lejár, kilenctagú bizottságot választott az új választások előkészítésére.

Erhardt kapitányt és Zeigner volt százados miniszterelnököt letartóztatták

München, november 22. Erhardt Dietrich kapitányt, a hamburgi matrózkülönítmények és a hírhedt C-brigádok vezetőjét, aki legutóbb a bajor kampószerkesztések élére állott, a Hitler-puccsal kapcsolatban letartóztatták.

Zeigner volt százados miniszterelnököt, akinek elmozdítása miatt majdnem fegyveres konfliktus támadt Szászország és a birodalmi kormány között, a lipcsei főállamügyész utasítására letartóztatták. A letartóztatás oka az, hogy Zeigner igazságügyi miniszter korábban meg engedte magát vesztegetni.

Bratiannu Inculetz beszarabiai miniszternek adja át a belügyi tárcát

Bukarest, november 22. Az „Adeverul” szerint Bratiannu Jonel miniszterelnök két hónap múlva leteszi a belügyminiszteri tárcát és csak a kormány vezetését tartja meg. Belügyminiszterre Inculetz beszarabiai minisztert nevezik ki, aki semleges személy.

a tömörség sok mindent pótol, gyakran azt a derűt, mely különben teljesen hiányzik Kohányi könyvéből. Sőt a hangulatot is, mert el kell ismerjük: Kohányi nem a lelken átöröpenő hangulatok embere. Kohányi számára tanulmányi kirándulás volt palesztinai útja és könyve is ennek keretében mozog. És hogy a végén nemes és őszinte konklúzióra jut: annak a jószándéknak és becsületességnek jele, mely — amint jeleztük — a könyv minden sorát végigkíséri.

Természetesen sok hézaga és talán felületessége is van a könyvnek, s Kohányi szándékosan nem akar bennünket ezért a művészi leírással kárpótolni. Talán felesleges is ez a becsületesség, mely még a stílusban se kezdő semmit. Első, pillanatnyi megfogalmazásában született utánpótló ez, mely legtöbb értékét a felejtethetetlen emlékek erejével maga az író számára adja. Az olvasó a könyvből nem annyira Palesztinát ismeri meg, hanem Kohányi Palesztináját: csak annyit, amennyit meg tud látni, át tud fogni, vissza tud adni. De ez is egy része az álmokkal és vágyódásokkal terhes Erec Jiszraelnak, s nem lehet oly kevés az így adott megismerés, hogy ne illettne köszönet érte Kohányi Menyhértnek, aki a tanár derék munkáját nem szorítja az iskola négy fala közé, hanem e könyvével mindannyiunkat — olvasóit — figyelmes és hálás hallgatói sorába emelt.

Az izléses könyv a szerzőnél (Str. Jasi-lor No. 2) rendelhető meg. Ára 60 lej. (sz.)

Manometert, mindenféle mérőműszereket készít és javításokat vállal: Gáspár műszerész Arad, Strada Horia 1. Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315.

Az Uj Kelet az eg-napilapja
Felelős szerkesztő
Az Uj Kelet cikkei
jelölésével e
Előfizetési árak: 1
félre 520
Romániában és kül-
Rador Public
hirdetési iro

Csön

Legyen: sok
legyen: hideg
legyen: tavas
legyen: minde
legyen: a kal
legyen: az er
legyen: a telk
legyen: a gon
szeretet a völ
s torkok ne j
Nagybány

— Nem
figyosztályt. A
levőleg egy fél
a tanács műsza
zel annak a ké
venni, hogy mi
nács jogásztagj
el is készítette
jét és attól kez
figyosztály inté
ékeztet meg a
a műszaki ügy
járulását megta
amig az új kö
hajtják, semmit
járul hozzá. A
ügyeket ezután
zött osztják szé

— A rom
az első határo
A román-bolgár h
bizottságot kül
vezetésével. A b
kozott a bolgár o
a munkát. Az
állították. A mu
tartani.

— Avere
Vitéz bankette
tegnap este ban
kitüntetett tiszte
közül kétszáz j
Mihalache bete
maradásukat. Hi
is, aki előző é
banketteken. Az
ebédlőtermében
kíséretében egy
Az ebéd megkez
tetett ki a Mihai
mellett. Az ebéd
mondotta, aki e
elragadott a ren
a jelenlévőkre ü
Mardarescu tábo
a Mihai-Vitéz-re
viselgetnek az o

— Pop J
halt. Ma hajnal
Julián ügyvéd,
átvétele után el
részvétet kelt az
gárai nemzetiség
ték és becsülték
met, a nemzetis
a város jóléténe
konfliktusa táma
dekesoportall. V
jesen tisztázta a
nak azonban, ak
berendezett szív
egészségét ásta
horlatot folytat
életet és egy hé
szombaton délu
házból.

— Minis
badságáról. B
ken miniszterta
a legfőbb gazd
badságra vonat

Orthodox hitközség a hitközségi tanítók oktatásáról

A hitközségi tanítók honoráriumát évi kétszer emelik fel. A hitközség elnöke a közgyűlési határozatában azzal vádolja a tanítókat, hogy rosszul van informálva a tanítók állásáról. Altmann Sándor, Benjamin és Mitterman után a közgyűlés a tanítók kongresszusra való megválasztására a tanítók és öt pótdelegátust

Zsuzsi delegátusok

Nussbaum Sámuel, Vits Bernát, Gálisz Géza, Salamon, Klein Imre, Wittmann Jakab, Mezős József. Pótdelegátusok: Goldstein Salamont, Henriket és Marko-

arról tárgyalt, hogy a hitközség milyen mértékű kongresszus rendezésében határozzák meg a tanítók iróda rendezését és az ottani munkát. A tanítók is ott voltak, a nagyérdeműt mindent megfogadott, de a rendezésről nem vállalt felelősséget. A tanítók tekintettel arra, hogy az év végén lejárt a választás, elhatározták az új választást.

Reigner volt szász letartóztatták

Dr. Erhardt Dietrich, a szász tanács elnöke, a szász tanács vezetőjét, aki legutóbbi választásokon a szász tanács elnöke lett, letartóztatták. A szász tanács elnöke, aki a szász tanács elnöke lett, letartóztatták. A szász tanács elnöke, aki a szász tanács elnöke lett, letartóztatták.

Belsőügyi miniszternek gyűlési tárcát

Az „Adeverul” miniszterelnök két hóigazgatási tárcát és két tárcát tartja meg. Belügyminiszternek gyűlési tárcát tart meg.

Az „Adeverul” miniszterelnök két hóigazgatási tárcát és két tárcát tartja meg. Belügyminiszternek gyűlési tárcát tart meg.

Az „Adeverul” miniszterelnök két hóigazgatási tárcát és két tárcát tartja meg. Belügyminiszternek gyűlési tárcát tart meg.

Az „Adeverul” miniszterelnök két hóigazgatási tárcát és két tárcát tartja meg. Belügyminiszternek gyűlési tárcát tart meg.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, fél évre 320 lei, egész évre 620 lei.

Romániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

Csöndes estéli imádság

Legyen: sok jó ember, sok jótakaró,
legyen: hideg télben meleg takaró,
legyen: tavaszi földben mindig friss vetés
legyen: mindenki ajkán vidám nevetés
legyen: a kalászból tápláló kenyér
legyen: az erekben tiszta, friss a vér
legyen: a lelkekben szép, szelíd ima
legyen: a gondolat ráncatlan, sima,
szeretet a völgyben, béke a hegyen
s torkok ne jaggassák ezt a szót: legyen.

Nagybánya. Ruth Klára

Nem állítják fel a városi műszaki ügyosztályt. A városi mérnöki hivatal tudvaleg egy fél évvel ezelőtt javaslatot tett, hogy a tanács műszaki ügyosztályt szervezzen. Ezzel annak a képtelen helyzetnek akarták elejét venni, hogy műszaki kérdésekben a városi tanács jogászai döntsék. A mérnöki hivatal el is készítette a műszaki ügyosztály ügyrendjét és attól kezdve a műszaki ügyeket ez az ügyosztály intézte. A város beadványára ma érkezett meg a belügyminiszter válasza, amely a műszaki ügyosztály felállításához való hozzájárulását megtagadta azzal az indoklással, hogy amíg az új közigazgatási reformot végre nem hozzák, semmiféle lényegesebb változáshoz nem járul hozzá. A műszaki ügyosztály elé utalt ügyeket ezután a különböző ügyosztályok között osztják szét.

A román-bolgár határon felállították az első határoszlopokat. Bukarestből jelentik: A román-bolgár határ végleges megvonására Románia bizottságot küldött Dobruzsába Uica ezredes vezetésével. A bizottság Bazargicban tegnap találkozott a bolgár delegációval és azonnal megkezdte a munkát. Az első határoszlopokat már fel is állították. A munkálatok nem tagnak hosszú ideig tartani.

Averescu nem vett részt a Mihai-Vitéz banketten. Bukarestből jelentik: A király tegnap este bankettet adott a Mihai-Vitéz-renddel kitüntetett tisztak részére. Háromszázötöt meghívott közül kétszáz jelent meg. Prezan tábornok és Mihailache betegségük miatt kimentették távolmaradásukat. Hiányzott továbbá Averescu tábornok is, aki előző években sem vett részt ezeken a bankettekben. Az udvari ebéd a királyi palota nagy ebédlőtermében folyt le. A király a trónörökös kíséretében egy órákor jelent meg a teremben. Az ebéd megkezdése előtt ismét négy tisztet tüntetett ki a Mihai-Vitéz-renddel a szokásos szertartás mellett. Az ebéden az első pohárköszöntőt a király mondta, aki emlékeztetett azokra, akiket a sors elragadott a rend lovagjai közül, majd poharát a jelenlevőkre irította. A király pohárköszöntőjére Mardarescu tábornok válaszolt, hangsúlyozva, hogy a Mihai-Vitéz-rend lovagjai változatlan hűséggel viseltetnek az országhoz és a trónhoz.

Pop Julián volt polgármester meghalt. Ma hajnalban meghalt Kolozsváron dr. Pop Julián ügyvéd, Erdély fővárosának az impérium átvétele után első polgármestere. Halála osztatlan részvételt kelt az egész városban, amelynek polgárai nemzetiségre való különbség nélkül tisztelték és becsülték Pop Juliánban az egyenes jellemet, a nemzetiségek közötti kibékülés barátját és a város jólétének előmozdítóját. Tavaly ilyenkor konfliktusa támadt a villamosművek körül egy érdekes csoporttal. Vizsgálat indult ellene, amely teljesen tisztázta a felhozott vádak ellen. Pop Julián azonban, aki egyébként sem volt harckora berendezett szívós természet, ez a herce-hurca egészséget ásta alá. Lemondása után ügyvédi gyakorlatot folytatott, alig élt társadalmi és politikai életet és egy hét előtt ágynak dőlt. Temetése szombaton délután lesz a Majális-utcai gyászházban.

Minisztertanács dönt az export szabadságáról. Bukarestből jelentik: Ma pénteken minisztertanács lesz, amely foglalkozni fog a legfőbb gazdasági tanácsnak a kiviteli szabadságra vonatkozó határozataival.

Miniszterek királyi kihallgatáson. Bukarestből jelentik: A király ma kihallgatáson fogadta Sassu és Banu volt minisztereket. Ugyancsak audiencián jelent meg ma az uralkodónál Bibescu, Románia washingtoni követe, aki néhány hétre hazaérkezett.

A vendéglősök és szállótulajdonosok a szállodai szobák rekvirálása ellen. A kolozsvári vendéglősipartestület csütörtök délután négy órákor választmányi ülést tartott, amelyen foglalkoztak a nagyváradi vendégipari kongresszus előkészítésével, a tanácsköltségvetés tildakoztatásával a szállodai szobák rekvirálása ellen. A választmány egy bizottságot jelölt ki, amely az illetékes hatóságoknál a szobarekvirálások megszüntetését fogja kérmezni.

Sztrájkbaléptek a török vasútasok. Konstantinápolyból jelentik: A török vasúton sztrájk ütött ki, mire a kormány katonaságot vezényelt a sztrájkolók ellen. Több helyütt véres összeütközések voltak. Az Orient-Expressz Drinápoly-nál megakadt, mert a sztrájkolók az Arda-folyón át vezető hidat felrobbantották.

Felfüggesztették a börtönügyi vezérigazgatót. Bukarestből jelentik: A börtönügyek igazgatóságánál megejtett vizsgálat következtében Maritza Joneacu börtönügyi vezérigazgatót állásától felfüggesztették.

Ötmillió gyorsgőly a berlini magyaroknak. Budapestből jelentik: A berlini magyar követség sürgős segítséget kért a Bethlen-kormánytól a német fővárosban élő és rettenetesen nélkülöző magyar állampolgárok felszolgítására. A magyar kormány gyorsgőly címen ötmillió koronát küldött táviratilag a berlini magyar követségnek.

Megindult a forgalom Fiumével. Fiuméből jelentik a „Wiener Allgemeine Zeitung”-nak, hogy a Fiume melletti Brailizza pályaudvarára befutottak az első olasz személyvonatok. Ezzel megkezdődött a rendszeres vasúti forgalom Fiumével, mely két év óta szünetelt. Ma fogják felavatni a D'Annunzio-féle felkelés harci alkalmával felrobbantott hidat Fiume és Susak (Siszek) között. Ugyancsak megkezdődtek a rendes hajójáratok Fiume és a dahmát kikötők között.

Párbaj az interpelláció miatt. Budapestből jelentik: Klebelsberg Kuno gróf vallásügyi miniszter lovagias elégtételt kért Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőtől, aki tegnapi interpellációja során, amely a Ferenc József-intézet igazgatójának jogtalan kinevezésére vonatkozott, sértő kitejezést használt.

Statáriumot kérnek három jugoszláv megyére rablók ellen. Eszékéről jelentik: A várostól alig néhány kilométerre fekvő Laslovo községben szombat éjjel egyenruhákba öltözött és katonafegyverekkel felszerelt rablóbanda tört be. Körülkerítették az egyik földbirtokos házát, de a gazda idejekorán észrevette a rablók szándékát és lármát ütött. A láрма talpraállította a falu polgárságát, akik megtámadták a rablókat és elűzték a faluból a Vuka-patakig. Az ottani cserjésben fedeztet találtak a rablók és sortűzzel fogadták az üldözőket. A polgárok kénytelenek voltak az öldöklő tűz elől a faluba gyorsan visszavonulni. A támadások gyakori megismétlése arra készítette a vinkovcei városi tanácsot, hogy határozatot hozzon, melyben kéri Virovitica, Pozsega és Szerém vármegyék területére a statárium kihirdetését. A határozatot megküldik az említett három megye városi és megyei hatóságaihoz csatlakozás céljából.

Heti naptár

5684. Kiszlev 16. Szombat.
Szombat beköszöntése: Temesváron 4 óra 50 perc, Kolozsváron 4 óra 40 perc, Brassóban 4 óra 30 perc.

Szombat vége: Temesváron 5 óra 50 perc, Kolozsváron 5 óra 40 perc, Brassóban 5 óra 30 perc.

Szidra: Vájjislach. Hazatérés közben meghallotta Jákob, hogy távolléte husz esztendeje alatt sem felejtette el Észáv haragját és elébe jön négyszáz fegyveressel. Nagy féltelmében ajándékot küldött testvérének és követelt tőle „Uram”-nak nevezte nyolcszor. Az ajándék kibékítette nyolcszor, de a megalázkodásért azzal büntette Isten, hogy Észáv népének nyolc királya volt, mielőtt Jákob népe kezdett egységre tömörülni.

Háftár: Cházon Óvadjá. (Óvadjá 1.) A próféta hirdeti, hogy Edom és a többi erószakon alapuló birodalom össze fog dőlni. Akkor telmennek a felszabadítók Cion hegyére, hogy itélkezzenek Észáv hegye fölött, — s azontul az igazság Istene fog uralkodni a világon.

Daszkaloff gyilkosát ismét bíróság elé állítják. Prágából jelentik: A törvényszék helyt adott a főügyész kérésének a Nicoloff-per reviziója ügyében. Daszkaloff volt bolgár miniszternek, Sztambulinszky egyik legbensőbb barátjának gyilkosát ugyanis első fokon felmentették. Most azonban Nicoloffot újból esküdttörvényszék elé állítják.

December elsején nyílik meg az olmtüzi kender- és lentőzsde. Olmtüzből jelentik: A terménytörzsde tanácsa szombaton tartott értekezleten elhatározták, hogy december elsejétől kezdve minden szombaton délelőtt 10 órákor a 22. számú teremben meg fogják tartani a kender- és lentőzsde-t. Együttal megállapították az új törzsdei ágazat üzanszáit is. Az olmtüzi törzsde is ezen az értekezleten állást foglal az örlemények forgalmi adójának fölemelése ellen.

Josef Riewel galaci főkantör, ki nagy-sikerű európai hangversenyturnéjáról visszaérkezett, e hó 23-án és 24-én az ortodox nagytemplomban (Str. Paris) fog előimádkozni.

Tilos a diákoknak moziba és színházba járni. A kolozsvári főorvosi hivatal — tekintettel az állandóan terjedő vörhenyjárványra — rendeletet küldött a kolozsvári iskolák igazgatóságához, amelyben a lehető legszigorubbant eltiltja, hogy a diákok — további intézkedésig — színházba és moziba járjanak. Az ellenőrzést nemcsak az iskolák tanárai, hanem a rendőrség tisztviselői is kell hogy gyakorolják. Azokat a diákokat, akik a rendeletet megszegik, szigorúan megbüntetik.

Nagybányára vitték Reinitz Jakabot. Szatmárról jelentik: Reinitz Jakabot Szatmárról Nagybányára vitték. Reinitzot két szuronyos katona kísérte s a vonaton egy másodosztályú félfülkében helyezték el. A kora reggeli óra ellenére a kíváncsi emberek tömegei valóságos előzónlötték a szatmári pályaudvart s a vasúti kocsit ablakait el kellett zárni, hogy a tömeg ne keilemetlenkedhessék a vonat indulásáig. A nagybányai vizsgálóbíró csütörtökön megkezdte Reinitz ügyében a tanukihallgatást. A bírósági épület körül az utcákat el kellett zárni a kíváncsiak tömege elől. Reinitzot Nagybányáról Felsőbányára viszik s ott kivizslik a helyszínére, ahol a meggyilkolt Grósz Herman holttestét annakidején felelték.

Akit ki kellett olvasztani. Newyorkból jelentik: Kantonban (Ohio államban) egy Haszán nevű munkással különös baleset történt. Haszán egy sötét utcán ballagott hazafelé éjszaka s nem vette észre, hogy az utcát aznap aszfaltolták s egy aszfalttal teli hordó volt a földben elhelyezve. A hordóban levő aszfalt még egészen lágy volt, úgy hogy mikor Haszán rálépett az aszfaltra, hirtelen süppedni kezdett s rövid pár perc alatt oly mélyre süllyedt, hogy csak a feje maradt kint az aszfaltos hordóból. Az aszfalt az éjszaka folyamán teljesen megkeményedett s csak reggel, mikor az utca élénkületi kezdett, hallották meg a járókelők segélykiáltásait. A keilemetlen balesetnek semmi következménye sem volt és Haszán sérteletlenül olvasztották ki az aszfaltos hordóból.

Osztrák silling. Bécsből jelentik: Politikai körökben élénken tárgyalják az osztrák ezüstpénz kiadásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint háromféle ezüstpénzt kiadását tervezik öt-, tíz- és huszezer korona értékben. A pénzegységek neve „silling” lesz. A 10.000 koronás lesz a silling, az 5.000 koronás a fél-silling, a 20.000 koronás pedig a kettős-silling.

Az új fürdőárok. A város tanácsa elhatározta, hogy a fürdők díjszabását revizió alá veszi és ezzel egyidejűleg a fürdőket tisztasági szempontból is megvizsgálja. Ennek a műveletnek végrehajtására a tanács a főorvost és Candela rendőrkapitányt küldötte ki, akik tegnap és tegnapelőtt helyszíni vizsgálatot tartottak a fürdőkben és elkészítették a fürdők új díjszabására vonatkozó javaslatukat, amely most a tanács előtt fekszik.

A Természetbarátok Turistaegyesülete november 25-én, vasárnap este fél 6 órákor a Pasteur-intézet nagytermében (Str. Pasteur 6.) vitettképes előadást rendez, mely alkalommal dr. Hatigan Gyula egyetemi tanár „Mit kell tudni a tüdőbajról” címen román nyelven és dr. Konrádi Dániel egyetemi tanár, a Mentőegyesület igazgatója „Munkás életmód és a tuberkulózis” címmel magyaryelvű előadást tart, melyhez a tagok pontos megjelenését kéri. Belépődíj nincs. Vendéget szívesen látnak.

Elsőrendű bukk, tölgy és hántott tűzifa, aprított és vágott a legolcsóbban Janovitz Vilmos tüzfárártárában kapható. Cluj, Str. Enescu. (Gyufagyár-u.) Telefon 127 és 918.

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagosabb áron vesz a
Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Főtér 20. Telefon 40 és 229

I.NACHT

SOCIETATE
IN NUME COLECTIV
CLUJ

Str. Memorandului 20.

★ Telefonok: ★ Iroda 653 ★ Raktár 654 ★

Vasuti anyagok!

Vasak, fémek,
csavarok, csőárak
stb. stb.

Távirati cím: Metalnacht

Terményszükségletét,

ugymint

buza, tengeri, rozs, árpa, zab stb.
legkedvezőbb és legelőnyösebb kiszolgálás mellett

„ILFOV“ S. A.
de Industrie si Comert
Bukarest

Str. Paris 2. szerezheti be. Táv. cím: Ilfov Bukarest

Megkezdődött

a nagy
karácsonyi és ujévi
vásár!

Az összes női kötött kabátok, női ruhák, gyermekruhák, sálak, sapkák és szvetterek stb. stb.

5%, 10% és 15%-kal

olcsóbban árusítanak szabott gyári árak mellett.

„SPORT”

Calea Regele Ferdinand 16.

- 130 cm széles angol gyapjuszövetek . . . . . Lei 125.—
- 1-a kelengyevászon . . . . . Lei 36.—
- 75 cm széles 1-a tenniszflanell . . . . . Lei 35.—
- 75 cm széles divatcsikos bluzflanellek . . . . . Lei 35.—

Velurok, kabát-, kosztüm- és ruhaszövetek, kabátplüszök, kabátbélések, selymek és flanellek óriási választékban. — A kitűnő „Éva“ vásznak egyedüli gyári lerakata.

HELLER, WEISZ ÉS MOLNÁR

cégnél, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi M.-u.) 6. szán

KÖZGAZDASÁG

Megtiltották a tojáskivitel. Több tojáskereskedő levélben fordult a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához, amelyben felpanaszolták, hogy néhány hét óta a tojást nem engedik ki az országból. Minthogy a tilalomra vonatkozó rendelet nem jelent meg, a kamara sürgöny útján érdeklődött a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnál. A minisztériumtól ma érkezett sürgönyválasz szerint a tojáskivitel november elsejétől május elsejéig tilos. Új rendeletet azért nem adtak ki, mert a régebbi exportrendeletekben fel van tüntetve a jelzett időszak, mint olyan, amelynek tartama alatt a tojáskivitel tilos.

A mai valutapiac

Zürichben nyitáskor a lej hét és fél pontnyi javulást mutatott, francia frank 30.80-ról nyitáskor 31.52-re javult. Meglehetősforgalom mellett az árak így alakultak: osztrák korona 340—345, magyar korona 165—170, szokol 590—600, svájci frank 35.90—36.20, francia frank 11.40—11.50, dollár 207—208, font sterling 910—915, olasz lira 9.10—9.15, dinár 2.40—2.45.

November 22-én 100 lejért fizettek Kolozsvár t:

- 8800—9000 külf. magyar koronát,
- 16500—17000 bef. magyar koronát,
- 0.109.0—0.110.0 font sterlinget,
- 11.40—11.55 francia frankot,
- 2.77—3.00 svájci frankot,
- 0.45.90—0.45.00 dollárt,
- 9.10—9.15 olasz lírát,
- 34000—34500 osztrák koronát,
- 16.20—16.30 cseh koronát.

Valutapiac november 22-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1135, London 900, Newyork 206, Róma 900, Zürich 36.50, Prága 615, Bécs 28.50, Budapest 115, Varsó 220.

Bukarest. Valuták: Napoleon 770, márka —, leva 130, török lira 122, font sterling 900, francia frank 1200, svájci frank 36.00, olasz lira 900, drachma 340, dinár 240, dollár 212, lengyel márka 150, osztr. korona 28, magyar korona 75, cseh korona 580.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 573 1/4—572.75, London 2513—2516, Páris 31.52.5—31.80, Milano 2497.5—2510, Prága 1675—1672.5, Budapest 300—300, Belgrád 643—657.5, Bukarest 287.5—287.5, Varsó 250—250, Bécs 80.75—80.75, Berlin —.

Dohánytermelők pótléka. Bukarestből jelentik: Az állami jövedékek központi igazgatósága a „Monitorul Oficial“ mai számában közli, hogy a dohánytermelők támogatása céljából mindazoknak a termelőknek, akik az idén szabályszerű engedéllyel dohányt termeltek és legalább olyan területen a jövő évben is termelni fognak, az 1923.

KÖTÖTT ÁRUK LEGLÓCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA

HELIOS

Főtér 7.

Szvetterek, kötött ruhák, jumperek, sálak, harisnyák és keztük. Jumpergyapjuk minden színben

Eredeti gyári árak!

évi beszállított dohánymennyiségekért az eddigi tarifán felül pótlékokat fognak fizetni és pedig I. osztályu dohány kilója után 4 lej 50 banit, II. osztályu kilója után 5 lej, III. osztályu után 9, IV. osztályu után 12, V. osztályu után 9 lej. Ebből az alkalomból a jövedéki igazgatóság újból megállapította ama minimális területeket, amelyekre dohánytermelési engedélyt kiadnak.

Idegen pénznemek behozatala. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a beutazó idegeneknél talált olyan idegen pénznemeket, amelyek behozatala nem tilos, pénznemenként be kell irni az utlevélbe s ebben az esetben a kiutazáskor ugyanennek a mennyiségnek kivételét a határállomás minden külön eljárás nélkül engedélyezi.

Az amerikai gyapottermés. Washingtonból jelentik: A szövetségi földművelési minisztérium most közzétett becslése szerint az ország ezévi várható gyapottermése 10,284,000 bála lesz. A minisztérium becslése a termés október huszonötödiki állapotára van alapítva és a normális termésnek 47.8 százalékát adja. Szeptember 25-én a terméskilátás a normálisnak 49.5 százalékára mutatott, mult év október 25-én annak 52.6 százalékára és két év előtt október 25-én annak 43.2 százalékára. A jelenlegi becslés szerint átlagban egy-egy akkerre 128.9 font gyapot fog jutni. A most kiadott terméscsésés a várható mennyiséget hatszázhatvanhét ezer bálaival kevesebbre teszi, mint egy hónappal eelőtt. A hivatalos becslést mindenütt nagy érdeklődéssel várták a gyapotérdekeltségek, minthogy kevés gyapot van a piacon. A csökkenésnek oka elsősorban a kedvezőtlen időjárás a gyapotterületeken, másrészt a gyapotfőregnek fokozott pusztítása.

SPORT

Győzött a VAC. Keddi számunkban téves távirati értesítés alapján közöltük, hogy a budapesti VAC eldöntetlenül mérkőzött a KAC-cal. Mint a budapesti sportlapokból konstatálhatók, a kitűnő klasszisu zsidó csapatnak sikerült legyőznie veszélyes ellenfelét és így bajnoki pozícióját jelentékenyen megjavította. Lébi és Boros lötték a gólokat, előbbi egy tizenegyest kiaknázatlanul hagyott. A KAC vigaszgólja szintén tizenegyesből esett.

Budapest bajnoksága lovon. A BBTE vasárnap este tartotta tornaversenyét, amelynek keretében dülőre jutott Budapest tornabajnoksága a lovon is. A bajnokságot Müller Pál a VAC fiatal tornásza nyerte meg. Müller azok közé a ritkaságszámba menő tornászok közé tartozik, akik minden szeren otthon vannak.

Külföldi eredmények. Bécs. Hakoah—Hertha 4:1, Sportclub—Slovan 2:0, Amateur—WAF 4:0, Simmering—Ostmark 1:0, Prága. Sparta—Viena 2:0.

Kalapcsomagoló Hútpackpapir

fehér és szines, Lepagenál Cluj. Kérjen ajánlatot

Ha művészi kivítold

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt
Asztalosok furnírszükségeiteket legolcsóbban itt szerezhetik be

Krébsz J.

bőrönd és sportcikkék árúgyára

CLUJ

Strada Regele Ferdinand 77.
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatvet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

SZÍNHÁ

A ROMA
Péntek: Sába kir
Vasárnap délután

A MAGYA

Péntek: Kék maz
Szombat délután:
Szombat este: Ha
Vasárnap d. u. 3
Vasárnap este 8
Hétfő délután 3
Hétfő: Három a
Kedd: Három a
Szerda: Három a

MO

Select-mo

november 23-án
mentális történe
Sherr hatalmas
Liane Hayd, Co
Lutónszky stb.
nak orgiái és
spanyol mágias
váryos film.

Uránia-mo

A fakir titka.
nében. Zelnik
egyik legnagyobb
díjtó tárgyú, mes
műaj remekmű

Apollo-mo

Unus, a hegye
dordráma a har
szerepben az am
Harry Piel. Min
hibetetlenül izga

GYERMEK

20

IN

sehol

kö

fér

po

b

a z o n b

IN

ezen cikk

P

ÁR

Cluj, W

CIKKBEL

Telefon 81.

Mindennemű lán
és szétszedett r
készít és szállít

Sajovics

Cluj, Strada Ce

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Péntek: Sába királynője.
Vasárnap délután: Tosca.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Péntek: Kék mazur.
Szombat délután: Nagymama.
Szombat este: Három a tánc.
Vasárnap d. u. 3 órákor: Nebántsvirág.
Vasárnap este 8 órákor: Három a tánc.
Hétfő délután 3 órákor: Nagymama.
Hétfő: Három a tánc.
Kedd: Három a tánc.
Szerda: Három a tánc.

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó (v. Egyetem-mozgó): Pénteken, november 23-án **Borgia Lukrécia**. I. rész. Monumentális történelmi dráma 6 felvonásban Harry Sherr hatalmas regénye nyomán. Főszerepekben Liabe Hayd, Conrad Weidt, Anita Berber, Tibor Lantzy stb. IV. (Borgia) Sándor pápa udvarának szűke és borzalmasságai. A három szilajverű pártól magnás rémtettei. Páratlanul festői és látványos film.

Uránia-mozgó: Pénteken, november 23-án, **A fehér títka**. — Szenzációs nagydráma 6 felvonásban. Zelnik Frigyes, a hallhatatlan filmművész egyik legnagyobb kreációja. Mélységesen megrendítő tárgyú, mestersen kidolgozott dráma. A drámai művészet remekműve.

Apollo-mozgó: Pénteken, november 23-án: **Unas, a hegyek királya**. I. rész. Izgalmas kalanddráma a haramiák életéből 8 felvonásban. Főszerepekben az amerikaiak legnagyobb filmművésze, Harry Piel. Minden képzeletet messze felülmúló, lélegzetelvonó izgalmas filmóriás.

KARÁCSONYI
GYERMEKJÁTÉK KIÁLLÍTÁS NOV.
20-ÁN NYILÍK MEG

INGYEN

sehol sem kaphat

kötött kabátot,
harisnyát,
férfiinget,
férfi divatárut,
porcellánárut,
üvegárut,
játékárut,
bőröndárut

azonban majdnem

INGYEN

ezen cikkeket beszerezheti a

PÁRIZSI ÁRUHÁZBAN

Cluj, Wesselényi-utca 12.

MINDEN
CIKKBEN ÁLLANDÓ SZABAD
KIÁLLÍTÁS

Telefon 81. **Ládagyár** Flóküzlet Egeres
Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részeken megrendelésre azonnal készít és szállít a legelőbb napl áron 1931
Sajovics és Lebovits faterkedés és ládagár
Cluj, Strada Cernauți (volt Kajántól-ut) 1 szám

Prima bácskai kender

Kapható:
HAVAS DEZSÓ
Timișoara

BUTORÜVEGEKET, TÜKRÖKET

Barok, csillag és virágcsiszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít HUNWALD, üvegcsiszoló és tükrőgyára CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Vlahuta (volt Bolyai-utca) No. 3. Hibás tükröket újra foncsoroz

Szőlőoltvány

amerikai alanyvessző

garantált fajtisztá kapható

Caspari Fr.-nél, Medgyes

Tessék árjegyzéket kérni! Kappell hird.

MEGÉRKEZTEK

Páris
Bécs
Berlin

legújabb divatu őszi és téli

női modellkabátjai és bundái

óriási választékban a

Diamantstein és Moskovits

női és férfi divatruházába

Cluj,

Calea Regele Ferdinand
25., a főpostával szemben

Seal és biberette plüssbundák és szőrmező tkabátkülönlegességek legelőnyösebb beszerzési forrása. Lloyd 1412

Erdélyi pénzpiac 22-én

A kolozsvári clearing-iroda jelentése

Devizák	Temesvár	Brassó	Árad	Nagyvárad	M.-Vahely	K.-Szeben
Zürich	3585-75	3605-3590	36-3590	3:95-85	36-3590	36-3590
Newyork	206-05	—	207-06	207-06	207 1/2-61 1/2	207 1/2-61 1/2
London	902-88	—	—	—	—	—
Páris	—	—	—	—	—	—
Milano	—	—	—	—	—	—
Prága	602-97	—	604-598	600-595	602-597	603-600
Belföldi magyar korona	—	—	162	164	—	—
Külföldi magyar korona	—	—	—	—	—	—
Belgrád	—	—	—	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—
Bécs	344-50	—	—	343-46	—	—

Pályázati hirdetés

Az Aiud-i (nagyenyedi) aut. orth. izr. hitközség Talmud-tóra tanítóit, Melamed állásra, amellyel együtt jár az előimádkozói és II. sajektet teendők ellátása, ezennel pályázatot hirdet. Fizetés megegyezés szerint. Pályázni óhajtok küldjék be azonnal ajánlataikat alulírott elnökségnek.

Szükséges képesítés 3 orth. rabbittól kabile, kor és családi állapotot feltüntetve okmányokkal felszerelve.

Költségek csak a meghívottak térítették meg.

Az állás f. é. december hó elején elfoglalandó.

Kelt Aiud — Nagyenyed 1923 november hó 20-án.

Farkas Vilmos Berkovits Béla
hitk. jegyző hitk. elnök

Emil Blaga autóraktára
Cluj

Kivánunka árjegyzékkel
SZÓLGI

Ősz haja

visszakapja eredeti színét a

Hajregenerator

néhányszori használata által.

1 üveg ára használati utasítással 20 lei

Kapható kizárólag 1511
FEKETE DROGÉRIA Targu-Mures

„Barzel“

Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Vit. 13

Fierarie 1480 Vasúti Telefon 10-49.

Trans- missiokat

(közlekművek)

elsőrangú
modern kivitelben
szállít

Transsylvania

Armatura és Gépgyár R.-T.
Targu-Mures — Marosvásárhely

nyiségekért az eddigi
fizetni és pedig I.
4 lej 50 banit, II.
III. osztályu után 9,
osztályu után 9 lejt.
déli igazgatóság újból
is területeket, ame-
lyt kiadnak.

behozatala. Bukarest-
minisztérium elrendelte,
talált olyan idegen
atala nem tilos, pénz-
tlevélbe s ebben az
ennek a mennyiségnek
en külön eljárás nél-

rmés. Washingtonból
mívelési minisztérium
t az ország ezévi vár-
0 bála lesz. A minisz-
ber huszonötödiki álla-
nális termésnek 47-8
25-én a terméskilátás
a mutatott, mult év.
százalékára és két év
-2 százalékára. A je-
ban egy-egy akere
A most kiadott ter-
éget hatszázhatvanhét-
mint egy hónappal ez-
indénütt nagy érdek-
ekeltségek, minthogy
A csökkenésnek oka
arás a gyapotterületek
k fokozott pusztítása.

T

i számunkban téves
szöveget, hogy a buda-
szótt a KAC-cal. Mint
statalhatók, a kitűnő
ült legyőznie veszé-
pozícióját jelentéke-
ros lötték a gólokat,
zatlanul hagyott. A
egyesből esett.

lovon. A BBTE
versenyét, amelynek
est tornabajnoksága
üller Pál a VAC
Müller azok közé a
közé tartozik, akik

Bécs. Hakoah—
an 2:0, Amateur
stmark 1:0, Prága.

utpackpapier

uj. Kérjen ajánlatot

ongorát

helyre és tekintse meg a

RÉTI

V.-TARS. butortermelt

sóbban itt szerezhetik be

z J.

ek árúgyára

and 77.

na 4.

R T

döt

atövet

dát

löt

ési forrás!

APROHIRETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szávként 2 lej. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lej. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szócik — 20 lej. Jellegű hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lej 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Olcsó lakást és teljes ellátást kaphat uriházból való diák- vagy hivatalnoklánya. Cím a kiadóban. 6540

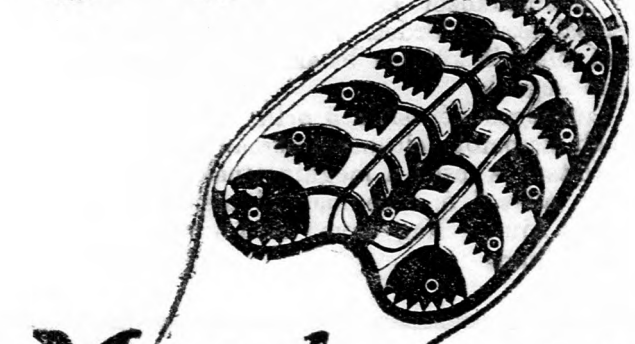
Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Ujságkijelölőket és kifutókat felvesz a kiadóhivatal. Str. Baron L. Pop 10. sz.

Azonnal beköltözhető adómentes modern új két utcára nyíló kertes családi ház sűrűségi eladó kedvező fizetési feltételek mellett. Rákóczi-ut 19.

Zsidó családnál ebéd és vacsora kapható kihordásra is. Ugyanott 2 fiatalember kosztot és lakást kaphat. Egyetem-u. 5. sz. ajtó 3. 6468

300%

Megtakarítást a bortalppal szemben nyújt a Palma csukások és talp

Előírások
hitelesített űrmértékeket gyárt
GRÜNWARD JAKAB
bádógárúüzeme, Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

Mégis csak legjobb a késnélküli borotváló por, amely az ország legrégebbi gyártmánya mely most újonnan átpreparálva,
az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána
„RASOL IDEAL“
Kapható 1/4, 1/2 kg. szép kiviteli csomagolásban. 5 kg. vétel franco-franco lei 130.—, kisebb mennyiségben lei 30.— kg-ként. Óvakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Csak az „Ideal“ felirású valódi
Reszling József fodrász
Cluj, Calea Regele Ferdinand 30.

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgönyc: Juvare, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
Fogászati arany és forrasztó * Arany, ezüst és platínabeváltás!
Kienzie és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezüst tárgyakban nagy lerakat.
Csak vízszontolárusítóknak!

ROSENZWEIG ANTAL
héber könyvkereskedése
CLUJ-KOLOZSVÁR, P. MIHAI VITEAZUL 38
ספרים, סליחות, מזויות, תפילין, ציצית, קאפלעך, אונד פיר ישיבות אונד תלמוד תורה אין סארטורטען לאנגער פאן אללער איינשיכטיגע גמרות צום ביליאנסטען פרייען דעמיר * אנגרא

Markovits F. ékszerész

arany, ezüst ékszerek, valamint kina és ezüst dísztárgyak jutányos áron nagy választékban kaphatók. Cluj, Wesselényi Miklós-u. 20. sz.

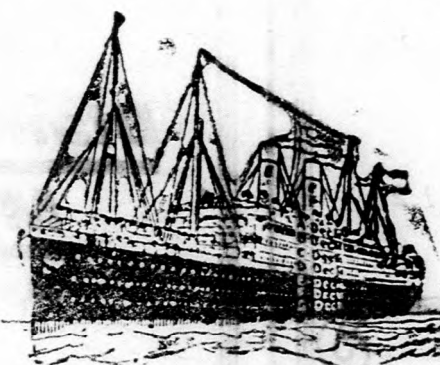
VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!
GYAPJUIPAR R.-T.
SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. EREDETI GYÁRI ÁRAK!
CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

ADMIRAL KÁVÉ
Egy kilogr. 45 lej Pótolja a babkávét
Négy és fél kiló megrendelése esetén franco utánvétellel. — Az összeg előzetes beküldése esetén kilónként 2.— lej engedmény
BECK TESTVÉREK, VALEA LUI MIHAI

A TORDAI SÖRGYÁR R.-T.
terjeszti a t. sörfogyasztó közönséget, hogy a
GLORIA
duplamaláta tápsöre
elfogyott. Újbóli forgalombahozatalát a lapokban fogja közzétenni.

IZRAEL & Co
szőrmeáruházában
Cluj, Calea Victoriei (volt Kossuth L.-u.)
2. szám
Bundák 16000
Sportkabátok. 3000
Boák 475
Gyermekekabátok 800
lejtől feljebb kaphatók
Nagy választék szőrmeáruházban!

★ **BYRON LINE LONDON** ★
M. Embiricos & Co.
BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.
Constanța direct New-York
A legnagyobb tengerentuli luxusgőzöskkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Pajermo érintésével direct New-Yorkba.
Atszállítás, vesztegzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap tengerentuli luxusgőzöskkel.
Constantinople 25.000 tonnás
Byron . . . . . 22.000 tonnás
Themistocles . 18.000 tonnás
Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50 százalékkal olcsóbb és lejjben fizetendő. Összes előirt okmányokat az utlevéllel és négy aláírt fényképpel beküldve, a regisztrálást és az amerikai vízum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely információt szívesen megadunk
M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

NYERKEZTŐSÉG, KLIVÁLATAL ÉS NYOMD.
Cluj-Kolozsvár, St. Bar L. Pop, (Brassai-utca)
Telefon: Szerkesztő és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —
A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek kerülendők. Kéziratokat nem adunk vissza
Cluj-Kolozsvár *
A görög forradalom
Irta dr. Ma
Annak ellenére egyre jobban fejlődés — számos helyen aláírók lettek hitt tettekben. A leghűségesebb csatlakozók: akarják kényszeríteni a köztársasággá a tulajdonos nagy esztendő sokat, akaság Görögország. A megvannak világszerte mennyire furosan két zsidókat is ér a mai Európa ügye bekövetkezett mind nekünk, zsidóknak is. hat, mint annakidei Ruhr-politika össze. Kövessék csak a látják, miként épül bukása és a zsidó között.
Mióta Anglia legnagyobb politikai történelmi ellentét között. Ma Franciaország, hogy Angliát Franciaország tulajdonos véleményét, aki f vaskos hiba volt m letiprását és lefegy suly hosszú időre tinensen az egyed Ez a Franciaország uralmára is töreksző vágóbb érdekei közötti tengeren és vezet az ut Indiában ténélme világosan a két nagyhatalom hegemoniájáért folytatva a Törökország felfegyverezése a törökök kölcsönösen biztos barátságáról és os bórén, azalatt déle cíó keményen ver tenger uralmáért. nyerte meg. A tő vagyis a franciák öbölben nagyon folyás és megizmo
Amikor az egész világ Mussolinit, Francia solini oldalára állt jelentős szimpátiát tagónizmus Anglia a Gibraltár-seb. G oroszlan szemében északi partvidéke van. Marokkó, Al lan indulattal tek riumra. Egyiptom glia hatalma és politikának Görög gliától. Az angol ságban álló görög kell és ha az anti misem áll utjában francia befolyás le nyen felejtének már arra Athénba fel egykor Görög és Byron dalai is lyeket a görög sz világgá. A görög és el Anglia elle